No. 2538 Zaterdag 10 September 1932. 49ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: Pastorie San Mateo, Tel. 413
Administratie: St. Thomas-college Tel. 550.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f.0.50 voor elken regel meer 10 cts.

Onderwijs en karaktervorming in 't licht van 't nieuwe onderwijs ontwerp.

Het schoolonderwijs wordt onder 't aanleeren van gepaste en nuttige kundigheden dienstbaar gemaakt aan de ontwikkeling van de verstandelijke vermogens der kinderen, aan hun lichamelijke oefening en aan hun opleiding tot alle Christelijke en maatschappelijke deugden.

Aldus formuleert de Wet 't doel van onderwijs. Zij verwacht dus van 't Schoolonderwijs, dat 't 'n ontwikkelende invloed zal uitoefenen op de verstandelijke en lichamelijke vermogens der kinderen en ook op hun karakter, op hun wil, — immers, opleiding tot alle Christelijke en maatschappelijke deugden.

Het onderwijs heeft voor de mensch slechts waarde in zoover 't hem de noodige beginselen, bekwaamheden en capaciteiten bijbrengt voor zijn later leven, m. a. w. voor zoover het een deel uitmaakt der opvoeding. De opvoeding nu streeft er naar, door onderwijs en tucht, de edele eigenschappen te ontwikkelen, de slechte neigingen te leeren beheerschen en de wil zóó krachtig te maken, dat 't kind later in alle omstandigheden zichzelf bedwingen en daardoor zal handelen volgens zedelijk godsdienstige princiepen.

Wie dat doet, bezit een zedelijk godsdienstig karakter. De karaktervorming is dus 't middelpunt van alle ware opvoeding. Voorwaar een zaak van niet gering belang.

En nu ligt daar het ontwerp voor 'n nieuwe Onderwijsverondening op Curaçao. En volgens dat ontwerp zal de opvoeding der jeugd in onze kolonie- voor zoover de ouders hun taak overlaten [illegible] toevertrouwd . . . . Ja, raad eens, lieve lezer! . . . . . . Voor 't grootste gedeelte aan kweekelingen en vierde-klasonderwijzers! En leggen wij nu rustig de handen in de schoot. De „vroede vaderen" weten wel wat voor onze kinderen 't beste is en zij zijn in veilige handen.

Wij behoeven ons over hun zedelijken en verstandelijke vorming niet ongerust te maken.

Er zal 'n verheffende, 'n ontwikkelende invloed uitgaan niet alleen van de nieuwe school voor B L. O. maar ook van onze gewone volkschool.

Welke vormende waarde kan 't onderwijs hebben?

Wij verwachten op de eerste plaats van het onderwijs; karaktervorming.

Onze kinderen moeten later degelijke mannen en vrouwen worden.

Daartoe dient 't onderwijs bij hen aan te kweeken 'n juiste waardebepaling der dingen, of anders gezegd; we willen degelijke zedelijke en godsdienstige princiepen.

Dit is de didactische, ik zou haast zeggen de theoretische kant van 't onderwijs voor de karaktervorming. Van evenveel, ja bijna van nog grooter belang is de meer practische zijde, de staling der wil.

't Kind moet niet alleen zijn godsdienst leeren kennen, niet alleen 'n juist *idee* van zedelijkheid krijgen; bovenal moet het leeren zijn godsdienst te beleven, de *daad* der zedelijkheid in zijn volheid te beoefenen in de zware praktijk. En daartoe dient de wil te worden opgewekt en gericht op 't zedelijk goede. De natuurlijke opvoeders van 't kind, die op de eerste plaats geroepen zijn om deze zedelijke vorming ter hand te nemen: zijn de ouders, waar echter in onze Curacaosche Samenleving de ouders maar al te vaak deze lastige taak van de schouders schuiven, ja zelfs, bewust of onbewust, 'n averechtsche invloed op 't kind uitoefenen, daar komt deze moeilijke plicht geheel neer op de school, beter gezegd op 't onderwijzend personeel. Zoo'n zware taak stelt natuurlijk aan de onderwijzer(es) hooge eischen. Het moet op de eerste plaats 'n persoon zijn, die zich zelf heeft opgewerkt tot wat men noemt 'n zedelijk karakter, 'n persoonlijkheid. Van hem wordt gevraagd 'n warme beroepsliefde, 'n fijn aanvoelen van 't zieleleven van 't kind, 'n ernstige gelijkmoedigheid, 'n studie van de individueele karaktereigenschappen in de practijk, tact en doorzicht om de goede eigenschappen te ontwikkelen en de kwade door goede te vervangen — 'n taak, die van hem veel geduld en onpartijdigheid eischt, en dat niet alleen, maar die ook veronderstelt, dat 'n zorgvuldige opleiding gepaard aan 'n behoorlijke ontwikkeling hem voor zijn ambt berekend heeft gemaakt.

En nu staan wij weer voor 't nieuwe ontwerp. Voor Scholen voor B. L. O. eischt dit ontwerp: twee der leerkrachten moeten vierde-klas-onderwijzer(es) zijn, de rest van 't personeel zal bestaan uit kweekelingen. Geachte lezer, 't wordt ons wee om 't hart, als wij zien, hoe 't onderwijs op de buitenscholen aldus wordt verminkt.

Welke leiding, welke opvoedende kracht kan er immers uitgaan van 'n kweekeling? Laten wij even zien, welke eischen 't ontwerp aan 'n kweekeling stelt, en we zullen weer vol gerustheid ook in de toekomst onze kinderen 's morgens naar school zenden, in de overtuiging dat hun opvoeding in veilige handen berust en krachtig en tactvol zal worden behartigd. Voor 'n kweekeling wordt dan vereischt, dat men de leeftijd van 16 jaar bereikt heeft. En aan zoo'n jeugdige personen — 't kunnen kinderen zijn — vertrouwt de wet onze kinderen toe.

En, dan nog deze bepaling: Voor elke zestig leerlingen méér, wordt één kweekeling vereischt. Is 't niet dwaas, is 't niet ongerijmd om aan kinderen van zestien jaar de opvoeding van ongeveer zestig kinderen in handen te geven? Zeker, niet alle kweekelingen op 'n school zullen in de practijk slechts zestien jaar oud zijn. Maar de wet opent toch deze mogelijkheid dat aan personen van slechts zestien jaar de zorg wordt opgedragen over de verstandelijke en zedelijke vorming van ongeveer zestig kinderen en dat voor de tijd van 'n geheel schooljaar.

En welke ontwikkeling hebben nu zulke leerkrachten? Luister maar geachte lezer. Men zou misschen verwachten dat 'n flinke voorbereiding [illegible] wijs genoten te hebben en 'n behoorlijke bedrevenheid te bezitten in 't gebruik der Nederlandsche taal zijn verder de eenige eischen. Minder kon 't al niet.

En stonden deze kweekelingen bij hun gewichtige dagtaak dan nog maar onder 'n goed-geschoold, leiding-gevend hoofd!

Maar wat kan men hopen, waar de wet van 't hoofd nog niet de geringste bekendheid met, nog niet 't minimum van inzicht in zake opvoeding en onderwijs vraagt? Bij de examen eischen voor onderwijzer(es) 4e klasse zoeken wij tevergeefs naar 't vak opvoedkunde. — En met zulke 4e klas krachten worden ook onze Stadsvolksscholen bezet. Slechts 'n uitzondering voor de beide hoogste leerjaren.

En stond 't wetsontwerp nu nog maar hooger bevoegde leerkrachten toe, die dan naar hun bevoegdheid werden bezoldigd, dan bleef ons nog 'n sprankje hoop, dat zulke leerkrachten, hetzij kweekeling of vierde klas onderwijzer(es), aangeprikkeld door de kans op hoogere bezoldiging door zelfstudie zouden trachten hun voelbaar gemis aan hoogere ontwikkeling weg te nemen. Maar men: hooger bevoegde leerkrachten worden slechts bezoldigd overeenkomstig de eischen van de Wet „Dus gij, onderwijzers der volksschool, als uw zware dagtaak is afgeloopen, en als gij dan uw geestdoodend werk van schriftenverbeteren volbracht hebt, neemt dan uw welverdiende rust. En offert niet langer uw vrije uren op aan studie en zelfontwikkeling, 't zal uw maatschappelijke positie immers niet verbeteren. Wij kunnen ons moeilijk voorstellen, dat de wetgever deze woorden zou willen onderschrijven, maar dit is toch de aansporing die 't nieuwe ontwerp ons geeft. 't Doodt alle lust tot verdere studie en ontwikkeling. 't Wekt ontevredenheid bij de ouders, die voor de deugdelijkheid van de opvoeding en 't onderwijs hunner kinderen geen voldoende waarborg ontvangen; ontevredenheid bij de onderwijzers, die zich de voordeelen hunner zuur-verdiende promotie zien ontglippen; bloedarmoede in 't onderwijzerskorps, waar zich door 't geleidelijk verdwijnen der nu leidende personen leemten zullen voordoen, die door 't gemis aan degelijk opgeleide krachten slechts onvoldoende kunnen worden aangevuld; en last not least we begaan 'n schandelijke onrechtvaardigheid tegenover 't kind waaraan we onthouden waar het 't meeste recht en aanspraak op heeft: 'n degelijke zedelijke en godsdienstige vorming, terwijl tevens 't andere, wat we het kind nog wel gunnen: 'n beetje kennis en ontwikkeling der verstandelijke vermogens, onder zoodanig bevoegde leiding niet behoorlijk tot zijn recht kan komen.

Waarlijk — there is something rotten in Denmark.

F.S.

De Raad over de suppletoire begrooting.

Verschenen is het voorloopig verslag over het gewijzigd ontwerp. In de Algemeene beschouwingen spreekt de Raad zijn verbazing uit over de zoo opvallende verandering van toon in de Memorie van toelichting van 2 Juni 1932 en de memorie van antwoord van 19 Juli 1932. Op de eerste datum was het Bestuur nog van meening dat er een overschot zijn zou op de raming; 6 weken later echter was men van meening dat men aanmerkelijk beneden het verwachte bedrag blijven zou.

Waar nu in het tijdsverloop tusschen de indiening van het oorspronkelijke ontwerp op 2 Juni 1932 en de memorie van antwoord dd. 19 Juli 1932 slechts de cijfers over de maand Juni bij de bekende gekomen zijn en deze niet slechter dan die over de voorafgaande maanden waren, zouden de afdeelingen gaarne willen vernemen, welke nieuwe ongunstige factoren tot de veranderde zienswijze van het Bestuur hebben geleid, ook in verband met de omstandigheden, dat bij de behandeling van de begrooting voor 1933 van de Raad is te kennen gegeven, dat men niet tot belastingverhooging zou medewerken en het Bestuur deze nu noodzakelijk acht, terwijl het Bestuur op 23 Juni j. l. voor 1933 nog een overschot verwachtte van ± f 1 600 000,—.

De voorstellen tot **belastingverhooging** zijn naar de meening der meeste leden in ieder geval praematuur, in de eerste plaats omdat het Bestuur een sluitende begrooting voor 1932 raamt en bovendien omdat verdere bezuiniging nog mogelijk is. In dit verband verzochten de afdeelingen om de begrootingen voor 1932 en 1933 te willen doen vergelijken ten einde 1o. alle posten, die voor 1933 lager zijn geraamd dan voor 1932, zoo eenigszins mogelijk alsnog op die lagere raming terug te willen doen brengen en 2o. omgekeerd alle posten, die voor 1932 lager zijn gedacht dan voor 1933, voor dat jaar alsnog op het lagere bedrag terug te willen doen stellen. In het verband van het sub 1o. bedoelde was het de meening van den Raad, dat ook nu reeds geen aanleiding meer bestaat om aan ongehuwde ambtenaren **duurtebijslag** te geven, daarover waren bijna alle leden het eens. Vragende, welk bedrag daarmede bespaard zou worden, verzochten de meeste leden dan ook dien bijslag voor die ambtenaren met ingang van September in te trekken.

Een merkbare daling van levens — en loonstandaard heeft ongetwijfeld plaats en vaststaande werd het daarom dan ook geacht, dat ook alle ondernemingen ter plaatse goedkooper werken, dan eenigen tijd geleden. Wordt het daarom dan ook, werd algemeen gevraagd, niet tijd om b. v. het tarief van den electrischen stroom van de Nederlandsch Indische Gasmaatschappij ook voor de straatverlichting onder de loupe te nemen?

Ten aanzien van de reis- en teerkosten van ambtenaren, die zich van hun standplaats begeven, vroeg men of de reizen in kwestie wel steeds tot het strikt noodzakelijke beperkt worden.

Aan den anderen kant zou naar de opinie overgegaan moeten worden tot intensiever **inning der belastingen**, al is zeker den laatsten tijd verbetering te constateeren. Dat er b.v. nu nog belastingen van 1927 en 1928 achterstallig zijn, is bijna ongelooflijk. Een wijziging of aanvulling der inkomstenbelastingverordening in dien zin, dat een ieder verplicht is zijn belasting bij gedeelten iedere maanden te voldoen, met een sanctie bij niet nakoming dezer verplichting, werd algemeen aangenomen.

De leden, die belastingverhooging nu praematuur vonden, zouden daarmede willen wachten totdat deze noodzakelijk blijkt. Enkele leden echter vreesden, dat men dan daarmede te laat zal blijken te zijn.

Van deze gelegenheid werd gebruik gemaakt, om, nu het bewuste boekwerk verschenen is, alsnog critiek uit te oefenen op de uitgave behoorende bij de ontwerp begrooting 1933 van een bedrag van f. 3.017.50 uitbetaald aan W. H. M. Cameron om in de Globe Encyclopedia van Londen reclame te maken voor Curaçao. Werd de uitgave door enkele leden verdedigd, andere leden achtten haar onder de reeds in 1931 bestaande omstandigheden, onverantwoord.

Gevraagd werd, wat het Bestuur denkt te doen ten opzichte van het stuk muur van het Riffort dat naar het schijnt op vallen staat.

Verders ontleenen wij nog aan het verslag:

Wat de bezuining van het **onderwijs** betreft, waarbij o.a. ook op de M. U. L. O. scholen enkele klassen gecombineerd zullen worden, stelden eenige leden zich — schoon natuurlijk voor bezuiniging in het algemeen — de vraag of de ten dezen verkregen besparing wel in evenredigheid staat tot de bezwaren die daaruit speciaal voor de M. U. L. O. scholen kunnen voortvoeien. Deze leden stelden de vraag of in stede van de hier bedoelde bezuinigingen niet het bevolkingsbureau verder gereduceerd zou kunnen worden, waaraan zij zeker de voorkeur zouden geven.

De Raad verzocht nog ingelicht te worden omtrent de bedoelingen, welke voorzitten bij het laten komen naar Curaçao van Britsch Indiërs en het in bruikleen geven van land aan Chineezen, een en ander in verband met den landbouw en omtrent de kosten welke tot dusver daaraan besteed zijn

Wat de **subsidies** betreft waren de meeste leden van meening, dat zoo mogelijk alle vereenigingen voor de laatste 4 maanden van het jaar voor vermindering van subsidie in aanmerking zouden moeten komen.

Gevraagd werd, waar de werkzaamheden verminderd zijn, op **Justitie** meer te bezuinigen door de vacature bij 't Hof van Justitie ontstaan door het vertrek van Mr. Weitjens, niet aan te vullen. Gedacht werd aan de mogelijkheid om in de rechtspraak op de Bovenwindsche eilanden te voorzien op de wijze zooals niet lang geleden in die op Aruba werd voorzien en nog in die op Bonaire wordt voorzien, n.l. door een rechter op gezette tijden van uit Curaçao. Behalve financieele voordeelen, indien dit b.v. met ingang van volgend jaar zoo geregeld werd, komt daarbij nog, dat dan op Curaçao voor een groot deel van het jaar over een rechter meer kan worden beschikt voor de hooger beroep zaken, die voor het Hof van Justitie worden behandeld. Enkele leden, hiermede instemmende, waren echter van meening, dat deze regeling afhankelijk is van de stoomverbinding, zonder welke zij haar niet mogelijk achtten.

Wat de **politie** betreft zijn de afdeelingen van meening, dat het mogelijk is ten deze meer te bezuinigen door vereenvoudiging en inkrimping van de straatpolitie, den vreemdelingendienst en de recherche, en ook op de leiding, die te omvangrijk is. De afdeelingen hebben vernomen, dat de kapitein der militaire politietroepen in het voorjaar van 1933 zal repatrieeren wegens beëindiging van zijn detacheering en dat hij niet vervangen zal worden. De afdeelingen waren van meening, dat reeds thans deze functionaris kan gemist worden en zouden daarom gaarne zien, dat deze functie om bezuinigingsredenen reeds nu werd opgeheven. Hoe staat het, zoo vroeg men, met de terugzending der dure krachten, waarvan in het voorloopig verslag op het eerste ontwerp de rede was en met het in dienst nemen van inlandsche krachten als bedoeld in het voorloopig verslag op de begrooting voor 1933, waardoor meteen de plaatselijke werkloosheid zou worden bestreden?

Met verwijzing naar vroeger werd in de afdeelingen betoogd, dat het bezoek van nette en gegoede **vreemdelingen** aan dit eiland ook vanwege de Overheid moet worden bevorderd en aangemoedigd, hetgeen thans niet het geval is wegens de bestaande politie- en immigratiemaatregelen, ook in verband met het indertijd reeds ter sprake gebrachte omtrent den termijn van 14 dagen.

Naar aanleiding van verschillende in den laatsten tijd voorgekomen auto ongevallen werd gevraagd of de exameneischen voor bestuurders van motorrijtuigen niet zouden kunnen worden verzwaard. Een verscherping in dit opzicht zou, zoo meende men, het verantwoordelijkheidsgevoel van aspiranten vergrooten.

Er werd gevraagd of door de recente combineering van motorbootdiensten niet op dezen post bezuinigd zou kunnen worden.

De afdeelingen hebben vernomen, dat in scheepvaartkringen veel klachten zijn over het stationneeren van 2 meer douanebeambten aan boord van schepen, hetgeen vooral in buitenbaaien, in verband met de tarieven, hooge onkosten voor de scheepvaart medebrengt. De afdeelingen verzochten de scheepvaart in dit opzicht zoo weinig mogelijk te belasten.

Gevraagd werd of bereids rekening gehouden wordt met hetgeen omtrent het gebruik van gouvernementswoningen door ambtenaren bij de behandeling der begrooting voor 1933 naar voren is gebracht en of ook reeds de ongelijkheden in de huren weggenomen zijn en daarin systeem gebracht is als verzocht bij de openbare behandeling der begrooting voor 1933.

Gevraagd wer of het wel noodig is, dat er bij het **Havenwezen** een Havenmeester en een Onderhavenmeester zijn. Is niet ook de tijd gekomen, zoo vroeg men, om de belooning krachtens het rouleersysteem te verlagen of zelfs af te schaffen.

Gedane mededeeling ten aanzien der aansluiting aan de **waterleiding** op Aruba doet wel uitkomen, dat deze dienst aldaar zijn kosten bij lange na niet dekken zal. De afdeelingen wenschten uitdrukkelijk te doen uitkomen, dat zij het ten zeerste toejuichen, dat Aruba een behoorlijke waterleiding heeft, doch de medegedeelde cijfers toonen wel aan, dat een drukking der exploitatiekosten zeer noodzakelijk is, wat overigens behoorlijke functionneering van den dienst naar het algemeene gevoelen niet in den weg behoeft te staan waar speciaal de personeelsbezetting voor een dienst van betrekkelijk geringen omvang als deze op Aruba zeer ruim geacht wordt. De afdeelingen bleven er dan ook op aandringen de personeels-, bedrijfs-, en onderhoudskosten van den watervoorzieningsdienst aldaar te verlagen.

Trouwens, de cijfers betreffende den watervoorzieningsdienst in zijn geheel verdienen de bijzondere aandacht, te meer, waar deze behoort tot de overheidsbemoeiingen, waarvoor kasvoorschotten opgenomen zijn, die nu afbetaald moeten worden.

Volgens de verstrekte gegevens bracht de watervoorzieningsdienst in het eerste halfjaar 1931 op f61 837,—, dus kan men de opbrengst over het heele jaar 1932 stellen op ± f 125 000,-

Dit zou dan zijn de opbrengst van den dienst op Curacao alleen. Als men de opbrengst van Aruba over het tweede halfjaar 1932 raamt op f 18 000,— dan krijgt men een totale opbrengst in 1932 van ± f 143 000,— En de watervoorzieningsdienst wordt geraamd te zullen kosten ± f 241 000,—, ongeacht rente, afschrijving en aflossing van zijn deel in de geleende gelden.

Waar ook de geheele inrichting van den watervoorzieningsdienst te grootscheepsch bleef voorkomen, werd algemeen te kennen gegeven, dat men het noodzakelijk acht, dat die exploitatiekosten verlaagd worden.

Algemeen werd opgemerkt, dat de kosten nu aan de exploitatie der waterleiding verbonden beduidend hooger zijn, dan indertijd door ingenieur, thans Professor Versluys geraamd.

De afdeelingen gaven andermaal te kennen, dat het in het belang van den dienst is, dat de Directeur van den Landswatervoorzieningsdienst in Willemstad woont; dit zal tevens bezuiniging medebrengen.

De vraag werd gesteld of het wel noodzakelijk is, dat in dezen tijd het personeel der **Curaçaosche Bank** op de aangegeven sterkte wordt gehandhaafd. Is het wel noodzakelijk, zoo vroeg men, dat er naast den Secretaris nog een commies werkzaam is? Vroeger, aldus werd te kennen gegeven, werd een deel der werkzaamheden van de Bank verricht door ambtenaren ter Administratie van financiën, naast hun andere werkzaamheden.

Waar men het over de billijkheid daarvan algemeen eens was, werd algemeen in overweging gegeven het daarheen te leiden, dat in het buitenland wonenden, die **pensioen** uit de Curaçaosche kas genieten, daarvoor in de Curaçaosche inkomstenbelasting aangeslagen worden.

Eenige leden gaven als hunne meening te kennen, dat het billijk zou zijn, als men op de pensioenen der evenbedoelde pensioengenietenden 5% ten behoeve der Curaçaosche kas kortte, wat ook eenvoudiger zou zijn dan het aanslaan in de inkomstenbelasting als bovenbedoeld.

Naar vernomen, is het Oost-Indische reisbesluit aanmerkelijk vereenvoudigd en zijn de **reisklassen** verlaagd. Waar een deel der schepen, welke tegenwoordig tusschen Holland en Curaçao varen een zeer behoorlijke 2de klasse accomodatie hebben, meenden de af-

deelingen, dat gelijke maatregelen eveneens voor hier te treffen zijn.

Enkele leden merkten op, dat naar hun gevoelen de vervoerde vracht en passagiers niet in evenredigheid staan tot de kosten der **stoomverbinding**, terwijl naar hunne meening deze kosten evenmin in goede verhouding staan tot het profijt, dat de Bovenwindsche eilanden daarvan hebben. Deze leden verklaarden niet te kunnen inzien, dat de stoomverbinding de welvaart dezer eilanden bevordert, in welk geval zij gaarne bereid zouden zijn de noodige gelden voor die verbinding te voteeren. Immers komt het belang, dat de stoomverbinding dient, n.l. de uitvoer, ten opzichte der bovenbedoelde welvaart niet in de eerste plaats. In de eerste plaats komt naar de meening van deze leden de productie en dat deze en daardoor de uitvoer door de stoomverbinding opgevoerd zal worden, geloofden deze leden niet. Vervanging wederom der stoomverbinding door schoenervaart achtten deze leden niet bezwaarlijk: de overtocht van de Bovenwindsche eilanden naar Curaçao wordt door de meeste schoeners eveneens in 3 dagen gedaan.

Nochtans gaven deze sprekers te kennen, dat zij onder andere omstandigheden geen bezwaren tegen dezen post gemaakt zouden hebben, doch in deze periode, waarin zelfs op onderwijs bezuinigd wordt, zouden zij dat niet verantwoord achten.

De meeste leden verklaarden er niet voor te voelen de stoomverbinding, welke met veel moeite is tot stand gebracht, weder op te heffen, wat naar hunne meening een stap achteruit zou zijn. Deze leden gaven te kennen, dat zij deze stoomverbinding, indien zij een overbodige luxe was, ook niet zouden voteeren, maar waren van meening, dat daarvan hier geen sprake kan zijn. Verder te kennen gevende, dat hier afgezien van materieële, zeer zeker ideële belangen gediend zijn, brachten deze leden naar voren, dat men bij afschaffing der stoomverbinding, toch zeker weer 2 schoeners in de vaart zou moeten brengen — hetgeen de leden eerst aan het woord echter geen bezwaar achtten, gezien de geringe kosten, waarvoor tegenwoordig schoeners te huren zijn.

De leden, die zich tegen afschaffing van de stoomverbinding verklaarden, zijn echter van meening, dat het voor de stoomverbinding aangevraagd bedrag te hoog is. Zij gaven dan ook in overweging om vóór het sluiten van het nieuwe contract advies van ter zake kundigen in te winnen. Ook zouden zij de overeenkomst gaarne aan den Raad overgelegd zien.

Een lid deelde mede, vernomen te hebben, dat geen lading voor het Fransche gedeelte mede genomen wordt, aangezien wegens wettelijk of administratief beletsel geen vervoer van goederen over land naar het Fransche gedeelte wordt toegelaten. Dit lid zou gaarne willen vernemen of dit juist is en of het Bestuur er toe zou willen mede werken, dat dit bezwaar komt te vervallen, waardoor ook meer vertier op St. Martin zal komen

De afdeelingen zouden gaarne willen vernemen of het inderdaad de bedoeling is van het Bestuur het bij het artikel 103 uitgetrokken bedrag dit jaar te storten in een **pensioenfonds**. Zoo neen. dan zou men dezen post willen afvoeren. En zoo ja, dan verwezen de leden, die blijkens het voorloopig verslag op het pensioenreglement van 1899 onder de tegenwoordige omstandigheden daartegen bezwaar hadden, naar dat verslag.

Betreffende openbare Werken werd gevraagd: of de functie van Directeur van Openbare Werken thans nog zoo belangrijk is, dat deze vervuld moet worden door een hoofdingenieur met een salaris van f. 12 000,— per jaar.

Naar verluidt moeten de kosten der werkplaats op Parera zeer oploopen, waarom men gaarne een specificatie daarvan zou willen ontvangen. Het kwam ook onnoodig voor, dat de chef der werkplaats schadeloosstelling van kosten voor vervoermiddelen ontvangt, in verband waamede verwezen werd naar de algemeene beschouwingen.

Gevraagd werd of een combinatie van functies niet mogelijk zou zijn nu de werkzaamheden van de verschillende onderafdeelingen zooveel minder zijn geworden.

Zou het niet veel goedkooper uitkomen de werkzaamheden, die in de werkplaats op Parera verricht worden, op te dragen aan particuliere deskundigen ter plaatse?

Worden nog gratificaties uitbetaald bij Openbare Werken, zoo werd gevraagd, of wordt nog overtime betaald? Is het juist zoo werd gevraagd, dat bij het werk, dat door de firma Dyckerhoff & Widmann bij den berg Altena uitgevoerd wordt uitsluitend of zoo goed als uitsluitend vreemdelingen werkzaam zijn?

Wat betreft de auto van den Directeur van O. W. vragen de leden of het niet juister zou zijn ook den Directeur van Openbare Werken, evenals andere hoofdambtenaren een vergoeding toe te kennen voor het gebruik van eigen auto per kilometer afgelegd voor dienst. Indien deze hoofdambtenaar geen eigen auto mocht bezitten, zou hij uitsluitend voor dienst van een dienstauto gebruik kunnen maken.

Gevraagd werd of niettegenstaande de voorgestelde verlaging toch nog de hoogst noodige **reparaties aan de wegen** zullen kunnen geschieden, b.v. aan de Belvederestraat, de Frederikstraat, de Emmastraat, de Willemstraat, de Bargestraat, e. a.

Wat de **reinigingsdienst** betreft achtten de afdeelingen het onnoodig dat de reinigingsdienst tot betrekkelijk ver buiten de stad van de huizen vuil ophaalt en zelfs terreinen langs den weg in het buitendistrict schoonmaakt. Is het wel noodig zoo werd gevraagd, dat de werklieden van den reinigingsdienst reeds Zondag-avond beginnen met de stadsreiniging zelfs buiten het bepaalde centrum der stad?

Enkele leden vroegen of het noodzakelijk is, dat een technisch ambtenaar met een hoog salaris, belast is met de leiding van de reinigingsdienst en of een gewone opzichter daarvoor niet voldoende geschikt te achten zou zijn. Ofschoon voor 1932 op onderartikel 117 geen schadeloosstelling voor kosten voor vervoermiddelen voor den technischen ambtenaar en den opzichter is geraamd, werd toch, naar de algemeene beschouwingen verwijzende, te kennen gegeven, dat op prijs zal worden gesteld, zoo ten deze de toestand gebracht zal worden als voor 1933 gedacht.

De meeste leden bleven bij hunne meening, dat het standpunt van het Bestuur ten aanzien van den bouw der **woningen op Rio Canario** niet juist is en vonden voor hunne meening steun in het daaromtrent in 2e Kamer bij de behandeling der begrooting voor 1932 door den Minister van Koloniën en door leden dezer Kamer is opgemerkt.

De afdeelingen koesteren niet veel verwachting van het plan tot doen bebouwen van gouvernementsgronden in de buitendistricten met mais, aangezien zij geen hoogen dunk hebben van hetgeen door de hier bedoelde werkloozen met dit doel zal worden gepresteerd.

Meer sympathiseerden zij met het voornemen ten aanzien van de wegenreparatie door werkloozen. Gevraagd werd echter of dit niet bekostigd zou kunnen worden uit de art. 110 en 111, waardoor niet special f 10 000,— voor dit doel behoeft te worden uitgetrokken.

Gevraagd werd of het tarief voor **huur van gouvernementsgrond** in de buitendistricten niet te hoog is voor deze tijden en of het Bestuur bereid zou zijn dat eventueel te verlagen.

In verband met den omvang der werkzaamheden van den secretaris der Gezondheidscommissie werd gevraagd of het niet beter zou zijn hem per zitting der commissie te betalen.

De afdeelingen verzochten te mogen vernemen hoe het gaat met de werkzaamheden der vroedvrouwen. Worden ze meer en meer door de bevolking geroepen?

De meeste leden gaven te kennen, dat zij het juist achten, dat het Bestuur een nieuw contract betreffende der verpleging der hier bedoelde patienten met het St. Elisabethsgasthuis aanging, in verband waarmede nu f 25 000,— meer wordt aangevraagd, zonder den Raad vooraf daarin te kennen.

Verder werden er door de Raad nog verschillende bezuinigingen voorgesteld.

Terug naar de handenarbeid.

We hoorden dezer dagen, dat op Bonaire, bijna niets meer voor geld verkocht wordt, maar er enkel ruilhandel is. Zoo moet het zelfs ook al zijn in Europa.

De ruilhandel! Gisteren nog een droom uit vervlogen dagen maar vandaag alweer tastbare werkelijkheid. Gisteren nog als een der culminatiepunten der achterlijkheid aangezien, maar nu als redder uit den nood begroet. Luttele dagen geleden moest men de binnenlanden van Sumatra of Afrika al een heel eind binnendringen om de laatste sporen van den ruilhandel nog net even gade te slaan en nu wordt er tusschen groote landen al over de ruil van koffie tegen steenkool of over die van benzine tegen sinaasappelen onderhandeld als moest het geld nog uitgevonden worden.

We gaan dus terug naar den ruilhandel, maar we gaan ook in andere richtingen terug, zoo schrijft de Maasbode:

Terug b.v. naar den handenarbeid. Sommigen zien in dit laatste „rechtsomkeert" den eenigen uitweg uit de werkeloosheid. We hebben te veel machines gemaakt en we hebben de bedrijven te veel gemechaniseerd. En nu staan we voor den keus den rommel op te ruimen en hem door menschen te vervangen of ze te laten draaien en tot in het eindelooze toe werkloozen-ondersteuning uit te betalen.

Vele lieden redeneeren aldus, maar de Perusa A.G, heeft het niet bij redeneeren gelaten, maar manmoedig de hand uit de mouw gestoken om eens vast te stellen, hoe handenarbeid in de practijk eigenlijk aanvoelt. De Perusa is een Beiersche sigarettenfabriek, die indertijd tijdens de mechaniseeringskoorts haar arbeidsters met bosjes tegelijk ontsloeg om ze door ingenieuse machinerietjes te vervangen. Men was op dit gebied in Duitschland veel resoluter dan bijvoorbeeld in Spanje onder den dictator. De wereldvermaarde tabakfabriek van Sevilla was ook achter de voordeelen van bedrijfsmechanisatie gekomen en voerde deze ook in. Maar in een slakkengangetje. Want, zoo redeneerde men in deze inrichting, het gaat toch niet aan om onze Carmencitas zoo maar, zonder meer, de straat op te jagen. Laten we liever wachten tot er een handvol van die dames rijp voor pensioen is om ze eerst dan door een machientje te vervangen. Op die manier gaat de moderniseering misschien wat langzamer maar lijden de arbeiders tenminste geen schade.

Maar zoo achterlijk is men in noordelijk Europa niet. Hier redeneerde men liever aldus: een goed in het vak doorkneed sigarettendraaister kan in acht en een half uur tusschen de 1800 en 2000 sigaretten tot stand brengen. Een goede machine levert ons in denzelfden tijd 400.000 sigaretten af. Koopen we dus machines en ontslaan we voor elk stuk, dat we monteeren 200 arbeiders. Zoo gezegd, zoo gedaan. De machines kwamen en een beetje later de crisis ook en deze laatste bracht na een wijle de heele fabriek tot stilstand. En toen kwam heelemaal achter aan de inkeer en het berouw en deze heeft de fabriek teruggevoerd naar den handenarbeid. Ze is met een experiment begonnen. Zij heeft 200 meisjes in dienst genomen en deze moeten haar 2000 sigaretten per dag draaien, precies gelijk dat ook in het Steenen Tijdperk het geval was. Op grond van de behaalde resultaten is de directie toen aan het rekenen geslagen en heeft daarbij vastgesteld, dat deze handenarbeid, zakelijk geredeneerd, niet gerechtvaardigd kan worden want men werkt op die manier met een verlies.

Maar nu moeten voor elke 1000 sigaretten 25 mark belasting betaald worden. Volgens de becijferingen der directie kan met den handenarbeid voortgegaan worden en kunnen er zelfs 400 arbeidsters in dienst genomen worden, wanneer de belasting per 1000 sigaretten met 1.80 mark verminderd kan worden. Zij heeft een desbetreffend verzoekschrift opgesteld en aan de regeering overhandigd en deze is daarmede voor een beslissing van aanzienlijke beteekenis komen te staan. Deze belastingvermindering is immers niets anders dan eene subsidie van 3,60 mark per dag en per arbeidster. Ter bestrijding van de werkloosheid zijn dergelijke subsidies wel eens meer gegeven geworden maar dan waren de verhoudingen toch altijd zóó, dat de eene hand aan werkloozenondersteuning meer uitspaarde dan de andere aan subsidie vergaf. Er zat altijd een kleine verdienste voor de regeering aan zulke arrangementen vast en daarom keurde iedereen ze ook maar goed. Maar in het onderhavige geval liggen de zaken eenigzins anders, want de som van 3,60 mark overtreft ver en breed de werkloozenondersteuning per dag en per hoofd. Daarom gaat het hier om een beslissing van zekere draagkracht. Vier honderd meisjes van de straat weghalen en aan het werk zetten is wel een verleidelijk ding. Maar men is natuurlijk huiverig antecedenten te scheppen, want wanneer men eenmaal met dezen vorm van werkeloosheidsbestrijding begint, weet men niet waar men op moet houden. Gelukkig bestaat echter nog de mogelijkheid, dat de directie van de Perusa zich 'n beetje in haar eigen voordeel verrekend heeft en dat de regeering tot gematigder resultaten komt. Waarmede de zaak dan opgelost zou zijn. Maar altijd zal dan toch dit nieuwe blijven, dat men naar de handenarbeid teruggrijpt om crisis en werkloosheid het hoofd te kunnen bieden.

BERICHTEN.

Bekeering.

Zondag ontving Mgr. Verriet uit Spanje het volgende schrijven in het Spaansch:

Barcelona, 8 de Agosto

„Ilmo Sr. Obispo de Curaçao.

Es mi deseo vehemente y obligacion estricta que conste en esta Isla, en que tan malos ehemplos he dado mi arrepentimiento mas sincero y mi retorno al seno de la Santa Madre Iglesia.

Por lo mismo ruego a V. S. Ilma. que por todos los medios à su alcance lo haga saber así, y que abomino de todos los errores que he profesado y pido perdon por los escandalosos ehemplos que he dado.

Quiere Dios nuestros Sr. apiadarse de mi y limpiar con su misericordias tanto mal y darme la gracia de vivir como vivo dentro de la Santa Iglesia Catolica y en ella morir.

B. E. A. P. de V. S. Ilmo
Pascual Balaguer

In dit schrijven dus, doet de Priester Pascual Balaguer, die enkele jaren op Curaçao gewoond heeft, mededeeling van zijn terugkeer tot de kerk, vraagt verder dat de bisschop alle middelen zal aanwenden, om aan een ieder bekend te maken dat hij verafschuwt, alle dwalingen welke hij hier heeft verkondigd, en vergiffenis vraagt voor zijn ergernis wekkende voorbeelden welke hij hier gegeven heeft. Aan het slot van zijn schrijven, vraagt hij dat God hem genadig moge zijn, om verder te leven en te sterven in het katholiek Geloof.

Welkom.

Met het M. S. Columbia wordt op 12 September hier verwacht de Hr. Küp, Directeur van de Hollandsche Bank voor West-Indie.

Pontificale uitvaart Kardinaal van Rossum.

Maandagmorgen 8 uur zal in de Kathedraal op Otrabanda een pontificale Requiem gehouden worden voor de zielerust van den overleden Nederlandschen Kardinaal Wilhelmus Marinus van Rossum prefect van de Propaganda Fide, onder wiens rechtsmachts tijdens zijn leven ook viel het Apostolisch Vicariaat van Curaçao.

Uitvoering in Theater Brion op Dinsdagavond 6 September 1922.

Voor een uitgelezen ofschoon niet zeer talrijk gezelschap van hoofdzakelijk muziekliefhebbers en beoefenaars concerteerde de Heer Carlos Valderama op de piano met afwisseling van eenige voordrachten door zijne geviërde echtgenoote.

De uitvoering van deze uitstekende pianist was schitterend en overweldigend. In verschillende nummers gaf hij blijk van een ontzettende techniek en vingervlugheid, een fijne smaak en diep muzikaal gevoel.

Bedoeling van den speler was om eenvoudige maar treffende uitingen van echt Indiaansch muzikaal gevoel in een meer en zeer beschaafde en moderne vorm op de piano weer te geven.

Hierin is de Heer V. op buitengewone wijze geslaagd door verklarend woord en uitbeeldend spel. Hij liet de vleugelpiano niet alleen spreken maar zingen en jubelen en weenen, donderen en smeeken, dansen en juichen in allerlei accoorden, met treffende accenten, met vliegensvlugge fuga's, met krachtig aanslaande en overslaande linkerhand, in verschillende toonaarden, met een wonderbare mobiliseering van alle toetsen over de geheele linie van de laagste tot de hoogste

Alleen reeds de compositie van deze stukken is hoogst interessant en verdient ten zeerste te worden uitgegeven. Eén moeielijkheid zou er kunnen zijn tegen deze uitgave: maar weinige pianisten zullen ze kunnen spelen; ten minste op de artistieke en gevoelvolle wijze, waarop de componist ze ten gehoore bracht.

De declamatievoordrachten van Mevr R. de Valderama maakten ook diepen indruk en oogsten evenzeer als de pianouitvoeringen van haar bekwamen echtgenoot een warm applaus. Bizonder mooi was de pianobegeleiding bij de voordrachten na de pauze. Dat was fijn gevoeld en prachtig in overeenstemming met de betooning der voordrachten. Die twee verstaan elkaar!

Waren de voordrachten wat zangrijker en minder gecharcheerd; de piano in de diskant wat helderder, in de baskant warmer geweest, dan hadden we zonder twijfel de uitvoering volmaakt en hemelsch genoemd.

Helaas! niets is er volmaakt op het ondermaansche.

Wij kunnen echter met de schitterende uitvoering van het echtpaar VALDERAMA tevreden zijn en bewaren er een aangename herinnering van; alleen, spijt het ons dat er op Curaçao maar zoo weinigen zijn, die de betrekkelijk geringe entreeprijs konden of wilden betalen voor een avond van rein muzikaal en litterair genot.

Na ieder stuk zagen wij den Heer V. onder het applaus zeggen: „muchas gracias" mijn besten dank.

Aan ons echter de aangename plicht den Heer en Mevr. VALDERAMA oprechten hartelijken dank te brengen voor de genotvollen en kunstzinnigen avond, hem toewenschend op hun verdere muzikale loopbaan: een groot succes en altijd een even dankbaar publiek als zij Dinsdagavond in het theater Brion hebben geboeid en begeesterd.

R. B.

INSPECTIE VAN HET ONDERWIJS.

Uitslagen examens

3 September Onderwijzer(es) 3de klas. Afgewezen een candidaat.

Onderwijzer(es) 4de klas. Geslaagd Mej. M. D. Luyando.

Afgewezen een candidaat.

Akte Engelsch: Geslaagd Mej. M. C. Bright en de Hr. C. M. van Doornen.

Akte Spaansch: Geslaagd de Hr J. A. Biemans.

5 September Onderwijzer(es) 4de klas: Geslaagd: Mej. J. K. Martin; Mej. E. M. Servage; en Mej. C. M. v. d. Weert.

Akte Engelsch Geslaagd: de Hr. E. R. Goilo en de Hr. M. Nahar.

Akte Fraaie Handwerken Mej. M, L. Blanchard.

Akte Nuttige Handwerken: Handwerken: Mej. v. d. Pol.

Dinsdag 6 Sept. Examen Gymnastiek. Geslaagd de dames: M. C. Bor, Mej. R. V. J. Debrot, Mej. J. L. Janson en Mej. J. M. Marchena.

Regenval Augustus.

Aruba		11.8	m.M.
Bonaire	Rincon	17.3	„
	Kralendijk	17.5	„
St. Martin		139.9	„
St. Eustatius		181.8	„
Saba		275.-	„

De Venezuela op tijd uit Amsterdam.

In Holland heerscht momenteel een groote staking onder de officieren en bemanning der koopvaardij. Desniettegenstaande, is volgens ontvangen berichten het S.S. Venezuela van de K.N.S.M. toch Vrijdag uit Amsterdam naar Curaçao vertrokken.

Aankomst en vertrek der schepen in de week van 10 Sept. — 18 Sept. 1932

S.S.	Aank	Van	Vertr.	Naar
Dalvangen	10	Paramaribo	11	New-Orleans
Ruahine	10	New Zeeland & Colon	11	Londen
Dorelian	10	Liverpool	11	P. Limon
Tachira	11	Maracaibo	11	New-York
Oranje-Nassau	11	New-York	11	Amsterdam
Baarn	11	Costa del Pacifico.	11	Liverpool, Adam, Rdam
Trujillo	11	Maracaibo-Aruba	11	La Guaira
Falcon	11	New-York	11	Maracaibo
El Libertador	11	Maracaibo-Aruba	12	Aruba-Maracaibo
Colombia	12	Amsterdam	12	P. Limon
Stuyvesant	12	Amsterdam	12	New-York
Alemania	—	Curaçao	12	Aruba-Maracaibo
Troja	12	P. Limon	12	Hamburg
Midas	12	S. Domingo	—	Curaçao
Albert Voegler	13	Hamburg	12	Crist. & South Am. Pac.
Barneveld	13	Amsterdam	13	Costa del Pacifico.
Trujillo	13	La Guaira	13	Aruba-Maracaibo
Baralt	14	S. Domingo	15	Kingston, Haiti & S Domingo
Adolf von Baeyer	15	Cristobal	15	Hamburg
Crijnssen	15	P. Limon	15	Amsterdam
Ingrid Horn	15	Cartagena	15	Hamburg
El Libertador	15	Maracaibo-Aruba	15	Maracaibo
Medea	16	Aruba-Maracaibo	16	New-York
Atlas	—	Curaçao	17	Bonaire, St. Thomas, St. Martin, Saba, St. Eustatius & St. Kitts
Caracas	17	New-York	17	Maracaibo
P. de Latouche	17	Cristobal	17	Le Havre
J. Seb. Elcano	17	New-York	18	Barcelona

De Gouvernementsmiddelen in de Maand Juni.

In de Curacaosche courant van 2 September verschenen de cijfers der ontvangsten over de maand Juni.

Zeer terecht deed de Koloniale Raad in haar laatste stuk over de suppletoire begrooting haar beklag over dit steeds lang uitblijven der bedoelde cijfers, terwijl toch onlangs gebleken is, dat op 19 Juli reeds beschikt kon worden over de cijfers van Juni.

Ook verzoekt de Raad in dat zelfde stuk, om in deze staten op te nemen het bedrag der ontvangsten in Holland, daar anders deze publicaties van weinig waarde zijn.

De thans gepubliceerde ontvangsten van Juni zijn ook al weer voor onz lezers van minder belang, daar we bij de suppletoire begrooting reeds de cijfers over het eerste half jaar van 1932 gepubliceerd hebben.

Eenige merkwaardige posten echter willen we hier toch overnemen.

	Juni 1932	Juni 1931	1/12 van de raming
invoerrecht	f 98,335,—	f 131,061,—	f 105,250,—
accijns op gedistilleerd	58,913,—	188,639,—	79,750,—
Posterij	9,541,—	13,996,—	15,933,—
Landsradio	6,878,—	15,186,—	16,250,—
Loodsgelden	35,608,—	47,914,—	50,000,—
Watervoorziening	13,642,—	20,463,—	20,833,—
Totaal der Belastingen	f 290,035,—	f 594,235,—	f 351,408,—
Totaal der andere inkomsten	f 151,345,—	f 211,612,—	f 178,371,—

Het totaal over een half jaar was:

	Juni 1932	Juni 1931	1/2 van de raming
Belastingen	f 1,863,604,—	f 2,472,128,—	f 2,108,450,—
Andere inkomsten	932,412,—	1,189,511,—	1,070,230,—
	f 2,796,016,—	f 3,661,639,—	f 3,178,680,—

We moeten hierbij nog opmerken, dat de gegevens over het eerste half jaar indertijd, bij de suppletoire begrooting verstrekt een 3 ton meer bedroegen, dan de gegevens hierboven.

Bij informatie echter werd ons medegedeeld, dat dit verschil komt van ontvangsten in Nederland.

Een geheele staat over het eerste half jaar van 1932, verscheen dezer dagen in de Curaçaosche Courant.

Staat van de regenwaarnemingen gedaan in het Derde District vanaf Januari tot en met Augustus 1932.

	Dokterstuin.	Barber.	Westpunt.	St. Willebrordus.
Januari	110.2	115.	112.3	164.1
Februari	17.3	33.	10.4	18.1
Maart	2.	10.	8.8	6.1
April	13.6	7.	1.	9.6
Mei	25.3	30.	33.1	40.3
Juni	27.7	30.	31.8	23.8
Juli	19.9	32.	14.3	22.5
Augustus	26.	16.	38.7	73.5
Totaal	242.	273.	250.4	358.

Radio-uitzending M.S. „Colombia".

Wij vestigen de aandacht van het publiek op de radio-uitzending van het m.s. „Colombia" der Kon. Ned. Stoomb. Mij., die zooals gewoonlijk op de volgende uren zal plaats vinden:

Zaterdag	10 September	van 11.00	tot 12.00 a.m.
Zondag	11 September	van 11.00	tot 12.00 a.m.
Maandag	12 September	van 12.15	tot 13.30 a.m.
		en van 20.00	tot 21.30 p.m.

De Onpartijdige.

Op 3 September verscheen het eerste nummer van genoemd blad, dat als onderartikel voert „officieel orgaan van de debateerclub „Jong Curaçao." Dit jongste in keurig Nederlandsch geschreven orgaan maakt een prettigen indruk.

Vlot geschreven zijn de inleiding en groet. Verder bevat het blad artikels over Belasting op Gasoline; de Veerdienst voor de Haven; Handel en Scheepvaart en verder de verslagen en aankondigingen der redevoeringen in de debateerclub „Jong Curaçao," ook nog al zwaar van politiek.

Het blad is vooral een clubblad. „Zeer dikwijls toch, zoo schrijft de redactie, zullen de leden, de gehouden voordrachten, lezingen enz. in hun geheel willen bezitten.

Velen mankeert het aan tijd, om de gemaakte aanteekeningen uit te werken: weer anderen willen zoo'n voordracht thuis rustig lezen en herlezen, kalm overdenken en geestelijk verwerken om op een volgende bijeenkomst terug te kunnen komen op punten die hen ontgaan zijn."

Uit deze woorden blijkt, dat er in de club een serieus streven is, om vooruit te komen, wat zeker van een ieder aanmoediging verdient.

Het doel van het blad is „het behartigen van de geestelijke en stoffelijke belangen van het gebiedsdeel Curaçao.

De naam *onpartijdige* is gekozen, omdat het orgaan geen partij blad wil en kan zijn, omdat de club zelf geen partij vormt.

Het jeugdig, opgewekt enthousiasme spreekt uit het redactioneel gedeelte niet onsympatiek.

En nu in de groet ook gesproken wordt van hen „die liefdevol het blad leiden zullen op zijn levensweg" zouden we gaarne aan het blad wat „giert in zijn onschuld van pret op den drempel des levens" de wijze uitspraak voorhouden van den grooten middeleeuwschen denker Thomas van Aquine: „politiek is niet goed voor jonge menschen, daar ze geen ervaring hebben."

Onder degenen, die het nieuwe blad noemt als „Wantrouwend loerend, flauw den groet beantwoorden" staat niet onze redactie, die het orgaan hartelijk welkom heet.

Onze dank voor de toezending.

Kamer van Koophandel en Nijverheid.

In dank ontvingen we van bovenstaande Kamer het verslag over het jaar 1931. Op 1. Jan. 1932 was de Kamer samengesteld uit de Heeren, Julius L. Penha, voorzitter J. P. G. Ecker, ondervoorzitter, C. H. de Balbian Verster, secretaris en de leden.

H. J. C. Henriquez,
D. de Marchena Jr.
[illegible]
Mr. G. [illegible],
S. M. [illegible],
F. W. P. Winkel,
H. E Kiès.

Onder de verrichtingen der Kamer noemen we; een herziening van de lijst van ex- en importeurs; besprekingen met de politieautoriteiten over het verkeer op het „de Ruyterplein", en besprekingen over het plaatsen van het nieuwe postkantoor. Ook over de winkelsluiting werd door Z. E. de Gouverneur aan de kamer om advies gevraagd, waarop deze unaniem zich uitsprak tegen een tot stand komen van eenige verplichting tot winkelsluiting.

Verder wendde zich de Gouverneur nog tot de Kamer inzake de invoerrechten, de accijnsvrije alcohol, en het gebruik van particuliere opslagplaatsen.

Men ziet uit dit alles wel, dat de werkzaamheden der Kamer niet zonder invloed zijn op ons publieke leven. Al te weinig wordt dit door het Curacaosche publiek ingezien, wat blijkt uit de jaarlijksche stemmingen voor nieuwe leden, waarvoor zoo goed als geen belangstelling bestaat. We hebben daarop het vorige jaar bij de verkiezingen gewezen.

Verder is aan het jaarverslag, een verslag toegevoegd over de economische toestand van het eiland Curaçao, waaruit we de volgende week enkele belangrijke cijfers hopen op te nemen.

Radiokantoor in de Punda.

Onder het Douanekantoor is door het Gouvernement een kantoor opgericht, waar telegrammen voor 's Landsradiodienst worden afgegeven. Dit kantoor [eerste loket,[is geopend van 8 uur voormiddag tot 7 uur namiddag. Bovendien worden de telegrammen ook nog afgehaald op telefonisch verzoek aan nummers 251 of 252. Gedurende genoemde uren kunnen aan het zelfde kantoor telefoonrekeningen betaald worden.

We zijn ervan overtuigd, dat deze maatregel ten gerieve van onze handel- en winkelstand aan de Pundazijde den dienst zeer ten goede zal komen.

Aanrijding.

Zondagmiddag juist tijdens de drukte in de Breedestraat bij het beeindigen der voetbalmatch kwam een truck met de achterkant in aanraking met de twee zuilen onder het balcon van de Botica del Pueblo. Deze begaven het, gelukkig zonder persoonlijke ongelukken.

Voetbal Match.

Union (Caracas) v. s. Jong-Holland
1 2

IN DANK ONTVANGEN:

Van het agentschap der K. N. S. M. de tijdtafel der schepen dier Maatschappij over de maand September.

Officieele berichten.

De Gouverneur heeft, op een door Zijne Excellentie op den 31sten Augustus 1932 aan Hare Majesteit de Koningin verzonden telegram luidende: „Ter gelegenheid van Hoogstderzelver verjaardag biedt Curaçao Uwer Majesteit en Koninklijk Huis eerbiedige hulde en gelukwenschen aan met betuiging oprechte aanhankelijkheid en trouw."

Op den 1sten d.a.v. het volgende radiogram uit het Loo ontvangen: „Curaçao mijn oprechten dank gelukwenschen"

WILHELMINA.

Politieberichten.

In den avond van 3 September is bij de Thorenquest een zekere C. S. zoodanig met een mes gestoken dat hij bij aankomst der politie reeds was overleden. Rechterlijke en Politieautoriteiten waren spoedig ter plaatse voor het instellen van een onderzoek. Als vermoedelijke dader werd in de nacht van 3 op 4 September een man aangehouden en in voorloopig arrest gesteld.

In den namiddag van 5 September ontstond op het terrein van de C. P. I. M., in de nabijheid van Rio Canario, een vechtpartij tusschen twee Venezolanen, waarbij beide door messteken werden verwond. Door bemiddeling van de politie werden deze personen per ambulance naar het St. Elisabeth Gasthuis vervoerd. Een der twee vechtenden is aldaar nog dienzelfden avond overleden.

Aangekomen en vertrokken passagiers.

[illegible]	1076
Vert[illegible]	1261
Transito	1266
Verstekelingen	2
Uitgezet	16
Verwijderd	33
Geweigerd	1

Ingetrokken rijbewijzen.

C. Klomann. Jr. voor 6 maanden ingaande 2 Augs. 1932.
Ch. C P. Maduro voor 4 maanden ingaande 24 Juli. 1932
L. A. Richardson voor 6 weken ingaande 7 Augs. 1932.
R. Williams voor 1 jaar ingaande 23 Juli 1932.
J. A. N. de la Merced 3 maanden ingaande 21 Augs. 1932.
R. Martina voor 4 maanden ingaande 31 Augs. 1932.

GEVONDEN VOORWERPEN.

1 sleutel met koperen bovenstuk; 1 aanzetslinger auto; 1 zakmesje; 1 portemonnai, inhoudende en klein bedrag aan geld; 1 bostspeldje met naam (vermoedelijk goud); 1 imitatie schildpadleeren portemonnai, o.a. inhoudende 10 loterijbriefjes; 1 lederen handkoffer, inhoudende 2 flesschen alcohol; 1 bosje sleutels (4 stuks); 1 oorbel.

Deze voorwerpen zijn terug te bevragen op het Hoofdbureau van Politie, Fort Amsterdam.

In de afgeloopen week werd door de Recherche o.m. terzake moord c.q. doodslag 2 maal, zware mishandeling 1 maal, bedreiging 1 maal, mishandeling 7 maal, vernieling 1 maal, diefstal 5 maal, diefstal met braak 2 maal, verduistering 2 maal, een overtredin der vuurwapenverordening 1 maal, en een overtreding der opiumverordening 2 maal proces-Verbaal opgemaakt.

Allen den last dragen

Met de maand wordt duidelijker — de cijfers der Gouvernementsmiddelen over Juni zijn weer zeer welsprekend — dat wij er op den ouden voet met de Gouvernementsbegrooting niet kunnen komen.

Er moet dus bezuinigd of naar versterking der middelen uitgezien worden.

Reeds thans is er geen twijfel aan, of men zal beide methoden moeten toepassen.

De korting op de salarissen en loonen, reeds toegepast is een bezuiniging, zeker, maar feitelijk ook een belasting.

Het karakter van belasting zou ze niet behoeven te hebben, indien kon worden vastgesteld dat de salarissen te hoog waren.

Dit was niet het geval.

De salarieering vroeg verbeteri g, geen verslechtering.

Nu de laatste is gekomen en misschien een nieuwe dreigt, krijgt ze volop het karakter eener belasting.

We krijgen uit de begrootingstukken wel het idee, dat dit ietwat vergeten wordt. Het is maar bezuiniging van de uitgaven (salarissen en toeslagen der ambtenaren) en van nieuwe belastingen wil men niet weten.

Een belasting kan rechtvaardig en noodzakelijk zijn, maar ze mag niet eenzijdig en alleen van een bepaalde categorie worden geheven, terwijl anderen vrijloopen.

De leiding der R.K. Staatspartij in Holland sprak dezer dagen in haar bekende mededeeling twijfel uit, of bij allen de bereidvaardige gezindheid aanwezig is „om het aandeel in de noodzakelijke offers z e l f mede te dragen."

M.a.w., is wel het inzicht algemeen, dat ieder die te missen heeft iets, meer of minder, het heeft af te staan om het leed van anderen dragelijker te maken," zooals het dagelijksch bestuur der Staatspartij het uitdrukt?

Er zijn buiten de kringen van het overheidspersoneel een aantal personen, wier inkomsten niet zijn verminderd, voor sommigen zelfs nog toegenomen.

Daarnaast zijn er, die al mogen hun inkomsten verlaging hebben ondergaan, over zoo ruime middelen beschikken dat het opleggen van een nieuwen last hun niet kan deren; — men moet hierbij in het oog houden dat tienduizenden aan den rand staan van den grootsten nood en dat gezamenlijk dragen van elkanders lasten een ijdel woord is, wanneer zij die de ruimste middelen hebben niet in het dragen der lasten het grootste aandeel willen aanvaarden.

In Nederland is van zekere zijde voorgesteld dat, — en wij achten dit in overeenstemming met den gedachtengang der mededeeling van de leiding der Staatspartij — een extra-inkomstenbelasting zal worden geheven, welke overeenkomt met de korting op de salarissen van het overheidspersoneel, — een korting, waarbij met den gezinsfactor rekening zal worden gehouden.

Wie, buiten het overheidspersoneel, in inkomsten is achteruitgegaan, zal van de extra-heffing geheel of ten deele worden vrijgesteld.

Zoo wordt bereikt, dat aan de korting het uitzonderingskarakter wordt ontnomen.

Men zal niet meer het gevoel hebben dat de een wel wordt getroffen en de ander vrij blijft.

Natuurlijk vindt niemand vermindering van inkomsten aangenaam, of deze vermindering het gevolg is van korting of van verhoogde belasting, — maar daar gaat het niet om: het gat in de begrooting moet worden gestopt.

Allen moeten wij daartoe bijdragen, en indien allen het naar vermogen doen, zal vanzelf de klacht verstommen dat een bepaalde categorie den vollen last te dragen heeft en de overigen zich van de zaak niets behoeven aan te trekken.

Buitenlandsch overzicht.

Na de opening der Rijksdag in **DUITSCHLAND** zijn de verschillende partijen nog steeds aan het onderhandelen, om te komen tot een regeeringsmeerderheid, welke het regiem von Papen zou kunnen vervangen. Maar tot een oplossing schijnt men niet te zullen komen.

Intusschen in de regeering bezig met het economisch herstel, waarvoor twee milliard zijn uitgetrokken en door Hindenburg verschillende decreten zijn onderteekend.

In **SPANJE** blijft het roerig. Behalve de gewone stakingen, waardoor dit land als besmet schijnt; hoort men telkens, de laatste week weer in Barcelona, van monarchistische samenzweringen.

In **BRAZILIE** schijnt het dat er een stilstand gekomen is in den strijd tusschen de regeering en de rebellen van San Paolo. Deze laatste hebben de wapens neergelegd op voorwaarde dat er een algemeene amnestie zou volgen voor de rebellen.

In de staat **Minas Geraes** daarentegen, schijnt weer een nieuwe opstand te zijn uitgebroken.

Het conflict **PARAGUAY — BOLIVIA** is, ondanks de bemiddelingspogingen der neutralen, gebleven in de status quo.

In **ECUADOR** is de regeering weer meetser van de toestand, nadat er vooral in Quito de noodige slachtoffers der revolutie gevallen zijn.

In **MEXICO** heeft de president Ortiz Rubio zijn ontslag ingediend, en als zijn vermoedelijke opvolger wordt genoemd Abelardo Rodriguez, ex-gouverneur van Beneden-Californië.

THE NEW-ZEALAND SHIPPING CO., LTD., SHAW SAVILL & ALBION CO., LTD.,

SNELSTE VERBINDING MET PASSAGIERS BOOTEN TUSSCHEN CURACAO EN

SOUTHAMPTON	SS. "TAMAROA"	(12.500 ton)	Sept. 9|10
LONDEN	SS. "RUAHINE	(11.500 ton)	Sept. 10|11

slechts CABINE Klasse £ 35.— minimum.

PANAMA &	SS. "MATAROA"	(12.500 ton)	Oct. 18/19
NEW-ZEALAND	SS. "RUAHINE"	(11.500 ton)	Nov. 1|2

slechts CABINE Klasse naar Panama £ 7.—

slechts CABINE Klasse naar New Zealand £ 42.—

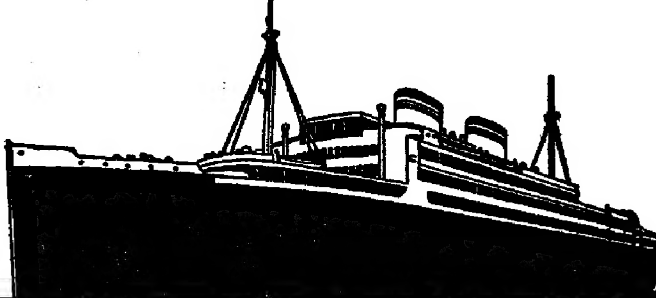
PASSAGEPRIJZEN WORDEN BEREKEND VOLGENS DEN KOERS VAN DEN DAG.

John G. Eman — Oranjestad, Aruba.

S. E. L. MADURO & SONS — Agenten.

26 **De Ruyterplein 2. Telephoon: No. 72 & No. 505.**

HAMBURG-AMERIKA LINIE

(HAMBURG-AMERICAN LINE)

Fast Passenger and Freight Service with the luxurious and new Motorships:

ORINOCO & MAGDALENA

(14,100 TONS DISPLACEMENT)

two of the best boats in service between Westindies, Central-America, and Europe.
Now in construction to be put soon in service, two other modern Motorships with still greater improvements, viz:

CARIBIA & CORDILLERA

(16,000 TONS DISPLACEMENT - 17 KNOTS SPEED)

NEXT SAILINGS:

to Puerto Colombia, Cartagena, Cristobal*, and Puerto Limon:		to Plymouth, Cherbourg, Amsterdam, and Hamburg, via Venezuela, and Trinidad:	
Antiochia	Sept. 27	Troya	Sept. 12
Magdalena	Oct. 7	Orinoco	Sept. 24

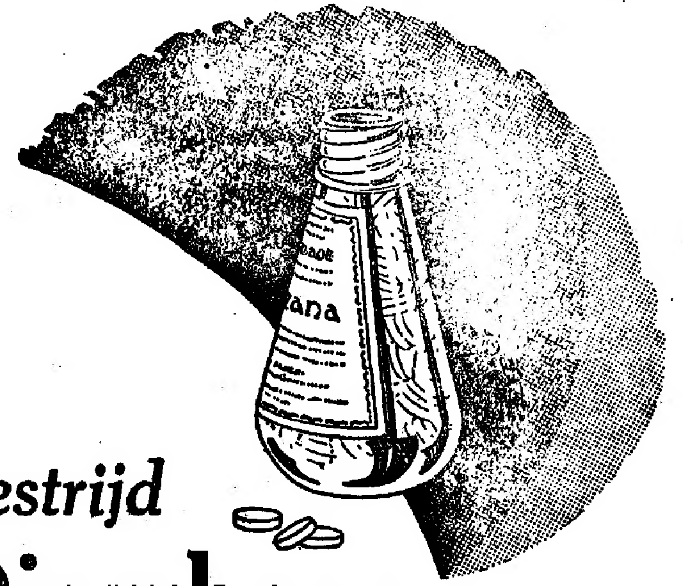
FREIGHT SERVICE ONLY:
(Next Sailing subject to Change)
to Puerto Colombia and Cartagena, eventually via Santa Marta:
ARTA Oct. 5

SERVICE WITH MARACAIBO:
with the branch steamer "Alemania" (for Passengers and Freight) running between Curaçao and Maracaibo, eventually Aruba and Bonaire, in connection with the above transatlantic boats:

For further informations please apply to the Agents:

EDWARDS, HENRIQUEZ & CO.
CURAÇAO, De Ruyterplein 1—3, Telephone: 106

W. F. CRAANE, ARUBA

Bestrijd
Diarrhoea

met Kalzan, het Kalkvoedsel.

Diarrhoea wordt veroorzaakt door ontsteking van de darmwanden. Op zijn beurt is die ontsteking weer meestal het gevolg van overprikkeling der zenuwen, die in den darmwand uitmonden.

Met Kalzan zult gij Uw lichaam de kalk toevoeren noodig om de ontstekingen tegen te gaan, terwijl de kalk tevens een versterkenden, kalmeerenden invloed op de overprikkelde zenuwen heeft. Door deze dubbele werking zal Kalzan de diarrhoea krachtig bestrijden en bij een verstandig dieet, in korten tijd geheel overwinnen.

„Na gebruik van 6 tabletten daags werden (in 2 ernstige gevallen) de aanvallen van diarrhoea geheel overwonnen, zonder dat verder iets anders aan het dieet der patiënten was toegevoegd".
schrijft Dr. Zuntz, een bekend Hamburgsch geneesheer.

Kalzan zal bovendien de gezondheid van Uw geheele gestel ten goede komen, omdat het al die zwakte-toestanden overwint, die een gevolg zijn van kalkgebrek in het lichaam, zoals: algemeene zwakte, huiduitslag, overprikkelde zenuwen, tandbederf, enz.

Begin nog heden Kalzan te gebruiken.

KALZAN

Het kalkvoedsel.
In alle Apotheken

ALUMINUM LINE.

Geregelde vracht en passagiersdienst tusschen New Orleans, Mobile, **Port au Prince, Santo Domingo,** CURACAO, Puerto Cabello, La Guaira en PARAMARIBO, en **vandaar direct naar CURAÇAO** en New Orleans als volgt:

	Vertr. NEW ORLEANS	Aank. CURAÇAO	Aank. PARAMARIBO
SS. "VESTVANGEN"	Sept. 10	Sept. 23	Sept. 30
SS. "DALVANGEN"	Sept. 24	Oct. 7	Oct. 28
SS. "AUSTVANGEN"	Oct. 8	Oct. 21	Oct. 28

	Vertr. PARAMARIBO	Aank. CURAÇAO	Aank. NEW ORLEANS
SS. "DALVANGEN"	Sept. 7	Sept. 10	Sept. 18.
SS "AUSTVANGEN"	Sept. 21	Sept. 24	Oct. 2
SS. "VESTWANGEN"	Oct. 5	Oct. 8	Oct. 16

Cabine Klasse naar Paramaribo Fls. 125.—
Dekpassage naar Paramaribo „ 62 50
Cabine Klasse naar New Orleans „ 250.—

JOHN G. EMAN, Agent Aruba.
S. E. L. MADURO & SONS — Agenten.
De Ruyterplein. Tel: No. 72 & No. 505.

Compania Trasatlántica

Eerstvolgende afvaarten van Curaçao:
naar Pto. Colombia, Cristobal:

SS. „JUAN S. ELCANO" 9|10 Sept. 9|10 Nov. 9|10 Jan.

naar Pto. Colombia, Cristobal, PTO. LIMON PTO. BARRIOS, HAVANA, NEW YORK, Cadiz en Barcelona:

SS. „MAGALLANES" 10|11 Oct. 10|11 Dec.

naar Pto Cabello, La Guaira, San Juan, Canarias, Cadiz en Barcelona:

SS. „JUAN S. ELCANO" 17|18 Sept. 17|18 Nov. 17|18 Jan.
SS. „MARQUES DE COMILLAS" 18|19 Oct. 18|19 Dec.

Passages naar New Orleans en andere plaatsen met overscheping in Cristobal, kunnen hier worden uitgereikt.

Alle inlichtingen te bekomen bij:
S. E. L. MADURO & SONS — Agenten.
De Ruyterplein No. 2. Telefoon No. 72 & 505.

Tandaanslag ... waak er voor

Tandaanslag is de groote vijand van tanden en tandvleesch, een van de voornaamste oorzaken, volgens vooraanstaande personen in de tandheelkunde, van de meeste tand- en tandvleeschkwalen. Tandaanslag neemt vlekken in zich op van voedsel en van rooken en maakt dat de tanden er dof uitzien. Het hecht zich aan de tanden vast, werkt zich tusschen de tanden in, en blijft daar zitten.

Tandaanslag verandert langzamerhand in wijnsteen. Bacillen bij de millioenen broeden er in. Zij, tezamen met wijnsteen, zijn de voornaamste oorzaken van pyorrhea. Ter verwijdering van dezen aanslag gebruik de speciale tandaanslag verwijderende tandpasta, Pepsodent genaamd. Het doet den aanslag stremmen en verwijdert het met gemak, zonder het glazuur te beschadigen.

Pepsodent bevat geen puimsteen, gruis of ruwe en schadelijke bestanddeelen.

Maak gebruik van de Pepsodent proef

Om de proef te nemen, zend de coupon voor een gratis 10-daagsche tube. Of koop een tube—overal verkrijgbaar. Doe dit nu, voor Uw eigen bestwil.

Pepsodent
De Speciale Tandaanslag Verwijderende Tandpasta

The Pepsodent Co., Dept. 68,
919 N. Michigan Ave.,
Chicago, U. S. A.

Zend een 10-daagsche Tube Pepsodent aan

Naam..........
Adres..........
Stad..........

VRIJ
10-Daagsche Tube

Geef volledig adres. Schrijf duidelijk. Slechts een Tube per Gezin. 9-04-D

Steunt het Apostolaat ter Zee.

Drink
Gezondheid en Kracht in ....

Dat doet ge – als gij Sanatogen gebruikt.

Een bekend geneesheer heeft over de versterkende werking van Sanatogen op lichaam en zenuwen het volgende geschreven:

„Uit eigen ervaring kan ik verklaren, dat Sanatogen lichaam en zenuwen versterkt op een wijze, die zijn weerga niet heeft.
Sanatogen dringt door tot de kern der gezondheid, n.l. de cellen, en bouwt die op tot een krachtig lichaamsgestel."

Denk eens aan wat zulk een verklaring voor U beteekent. Hoe gij U ook voelt – Sanatogen **moet** U goed doen. En omdat Sanatogen een zenuwvoedsel is, kan het nimmer met eenig voorschrift of leefregel in botsing komen. Vraag het oordeel van Uw dokter!

Als gij U zenuwachtig voelt of verslapt na ziekte, neem dan eens eenigen tijd Sanatogen om nieuwe kracht te verwerven. In heel korten tijd zult gij U gezonder, en flinker gaan voelen – Sanatogen zal U weer energie geven om het leven te genieten.

Koop nog vandaag een flesch bij Uw Apotheker

SANATOGEN

Het Zenuwsterkend Voedsel

SHELL PRODUCTEN.

SHELL DRY CLEANER. **Detailprijs.**
Een onschadelijke vloeistof voor het verwijderen van vuil, olie of vetvlekken van alle soorten weefsels, Zijde, Crêpe de Chine, Crêpe Georgette, etc. etc. F. 1.50 per ½ L blik. „ 2.70 per 1 L blik.

SHELL FURNITURE POLISH.
Een boenwas voor meubels dat de beste resultaten geeft, met het geringste werk. „ 0 90 per 8 oz. blik.

SHELL CAR POLISH No. 1.
Een boenwas voor vernis, cellulose etc. „ 1.20 per 8 oz. blik.

SHELL CAR POLISH No. 2.
Een boenwas voor weefsels en leder „ 1.20 per 8 oz. blik

SHELL HOUSEHOLD OIL.
Een prima kwaliteit olie voor het smeren van naaimachines, gramophoons, rijwielen, ventilators, schrijfmachines, wetenschappelijke instrumenten, etc. etc. „ 0.50 per 3½ oz. blik.

Voor verdere inlichtingen wende men zich tot **de Agenten.**

E. & G. Martijn.
Handelskade No. 12 - Telefoon No. 442.

Bovenstaande artikelen zijn te koop bij

Henry de Jongh.
Breedestraat No. 88 - Otrabanda.
Telefoon No. 316.

6—13

Steunt Curaçaosche Industrie.

Vraagt steeds

SHELL-TOX

wanneer U een doeltreffende insecticide noodig hebt. Ze doodt vliegen, mieren, muggen, kakkerlakken, vlooien enz. enz.

Shell-Tox is Curaçaosch Fabrikaat.

E. & G. MARTIJN.
13—6 Agenten.

Hazekamp's Oude Jenever

in alle opzichten

prima!

Te bevragen bij

E. & G. MARTIJN
Agenten.

Geen betere WHISKY te verkrijgen
MORRIS E. CURIEL & SONS.
Agenten. 3—6

Weggeloopen.

Het langharig hondje, bruine ooren en bruine vlek op den rug. Luistert naar den naam: „Bobbie". TEGEN GOEDE BELOONING terug te bezorgen: HOOGSTRAAT 55.

„DE SPORT"

Mededeelingen van de Curaçaosche Voetbalbond.

UNION - VOLHARDING

1 0

'n Reuze spanning heerschte reeds geruimen tijd onder het voetbalminnend publiek.

Union komt, komt niet; komt dan weer, komt niet meer en eindelijk een telegram van Union en als een loopend vuurtje ging het door de stad, UNION KOMT TOCH.

Spoed-vergadering van het Bestuur van de C.V.B., elftal-commissie, proefwedstrijden A en B elftallen en eindelijk brak de langverwachte dag aan.

UNION—VOLHARDING (1 — 0).

'n Sportieve wedstrijd.
Volharding verliest op het laatste oogenblik.

Het was een warme middag, het beloofde een warme wedstrijd en we hebben ons niet vergist het ging er warm toe.

Union gaf keurig driehoekspel te zien, hun samenspel werd echter m.i. te ver doorgevoerd en er werd door de Union voorhoede niet veel gedoeld, de weinige schoten op het doel werden echter door Lampe keurig verwerkt.

De keeper van Union had ook niet bijster veel te doen, beide partijen waren tegen elkaar opgewassen.

Namen behoeven niet vermeld te worden, alle spelers bleken op hun plaats te zijn, in 't bijzonder mag echter vermeld worden, dat de Unionachterhoede prachtig „kopspel" te zien gaf.

Na 2 × 30 minuten spelen was de stand 0—0, reglementair was echter bepaald, dat deze wedstrijd bij gelijk spel met 2 × 7½ minuten moest worden verlengd. Groot was dus onze verbazing en des te meer onze teleurstelling, toen we aanschouwden dat Aranda, Union's midvoor vanaf de halfback-line een keihard schot op Volharding's doel loste, waarop Lampe niet verdacht was en op deze wijze aan Union de leiding bezorgde. 1—0.

Volharding, dat zich gedurende de geheele wedstrijd op zoo'n kranige en *sportieve* wijze had verdedigd, moest nadat er verlengd was het onderspit delven.

Gedurende de 2de verlenging deed Volharding's voorhoede haar uiterste best, doch zonder resultaat.

Union heeft eerlijk gewonnen, doch Volharding mag trots zijn op deze nederlaag.

Komaan Volharding, daarom niet getreurd, immer moedig bergopwaarts.

UNION - BONDSELFTAL

0 3

Curaçao wint welverdiend.
De Castro's en Meerens bezorgen ons de overwinning.
Schandelijke uitlatingen van enkele personen op de overdekte tribune.

Opgewekt en met een prettig gevoel begaven we ons naar Mundo-Nobo om de 2de wedstrijd van Union te zien, niet vermoedende, dat enkele personen op de overdekte tribune (let wel dus niet de „staan-gasten) zoo schandelijk te keer zouden gaan.

Zielig medelij moeten we hebben met de huisgenooten, beklagenswaardig zijn de bloedverwanten van deze menschen.

Opvoeding kan niet gekocht worden, zijn karakter-eigenschappen kan men niet verbergen, doch men kan moeite doen zich te beheerschen.

Het overige publiek heeft toch ook betaald en verlangt niet op hinderlijke wijze gestoord te worden. Duidelijk is het dan ook, waarom er niet meer dames naar de wedstrijden gaan kijken: in het Buitenland zijn de grootste enthousiasten de meisjes.

En dit alles om een handjevol menschen (Zondag l.l. voornamelijk op de overdekte tribune, bij het binnenkomen links.) Steeds dezelfde gezichten; we hebben dikwijls meegemaakt, dat de vrienden van deze lui reuze moeite deden, om ze te kalmeeren, doch zonder resultaat, de ziekte is te ver gevorderd.

ROEP je vrienden toe, INSPIREER ze, MOEDIG ze aan, doch weest niet hatelijk jegens je tegenstanders.

Dat je je partij aanmoedigt is fijn en zullen de spelers dan ook apprecieeren, doch ze vinden het zelf „min" als je ze toeroept om terug te trappen; eerst de man dan de bal en meer van deze uitlatingen, die absoluut niet te pas komen.

Wat „S P O R T" beteekent kan niemand je uitleggen, het is een kwestie van „v o e l e n"

Wie zijn karaktereigenschappen niet kan verbergen, doet beter thuis te blijven, wie zich bedrinkt moet niet op het voetbalterrein komen.

Ik heb gemeend hierover een hartig woordje te moeten spreken en hoop succes te hebben. Dit in het voordeel van de voetbalsport in de ware zin des woords.

Over de wedstrijd zal ik kort zijn. Curaçao was sterker: dat er niet meerdere doelpunten gemaakt zijn komt door de hechte verdediging van de achterhoede van Union.

Voor de rust gaf R. Maduro een sublieme corner op meesterlijke wijze benut door E. de Castro, die de balnetjes in Union's doel kopte en alzoo de keeper het nakijken gaf. 1 — 0.

Kort daarna werd door Duprés een penalty gemaakt, die door M. de Castro keurig werd benut.

Na de rust werd het derde doelpunt gemaakt, het mooiste doelpunt gedurende de geheele wedstrijd. De loop van deze sublieme bal was alsvolgt:

Royer geeft de bal over aan Maduro, die langs de lijn oploopt en de bal naar links doorgeeft aan M. Leers, die een voorzet geeft aan Meerens, die op zijn beurt inloopt, schiet en alzoo aan zijn partij het 3de doelpunt bezorgde.

Na afloop werd gespeechd door den Voorzitter van de C V B, daarna door den heer M. Capriles, Bestuurslid van de C B L O, waarna de beker door Mej. Capriles aan den hr. Maduro, captain van het Cur. elftal werd overhandigd.

Curaçao heeft welverdiend gewonnen. B r a v o !

Cheerio Union. Next time better luck.

GOALGETTER.

REVANCHE WEDSTRIJD.

ZATERDAG 10 SEPTEMBER
n.m. 4.45 precies.

UNION — BONDSELFTAL.

Wel heeft het Bondselftal Zondag j.l. met 3 — 0 gewonnen, doch men moet niet over het hoofd zien, dat Union des Zaterdags een zware wedstrijd tegen Volharding heeft gehad, hetwelk men aan diverse der Unionspelers terdege kon merken.

Zaterdag komt ook Union met een geheel frissche ploeg en kan men op een spannende wedstrijd rekenen.

ZONDAG 11 SEPTEMBER
n.m. 4.45 precies.

UNION—BONDSELFTAL

Prijzen der plaatsen:	
Tribune (Afgesloten)	F. 2.
Tribune (Open)	1.
Derde Rang	0.50
„ „ Jongens	0.25

WEDSTRIJD-PROGRAMMA.

Zondag 18 September.

MUNDO NOBO

1ste Klasse:
Jong-Holland — M. S. Z.
Aanvang 4.45

2de klasse:
Bismarck — Van Nes
Aanvang 3.30

ASIENTO-TERREIN.

1ste Klasse:
Asiento — Goahead
4.45 precies

2 de Klasse:
D. N. S. — S. D. O.
3.30 precies.

R. C. C.-TERREIN.

2 de klasse:
Ajax — V. K. C.
3.30 precies

Zondag 25 September.

MUNDO-NOBO

1 ste Klasse:
Jong-Holland — Trappers
4.45 precies

2 de klasse:
Ajax — De Ruiter
3.30 precies

ASIENTO TERREIN

1ste klasse:
Republiek — Trekvogels
4.45 precies

R. C. C. TERRIEN

2de klasse
Bismarck — Morningstar
3.30 precies

JULIANA TERREIN

2de klasse:
Juliana — V. K. C.
Aanvang 4.45 precies

Het Bestuur.

Het Communisme in Zuid Amerika.

De vorige week hebben we melding gemaakt van het bestaan eener communistische organisatie in Zuid-Amerika met o.a. een subcomité voor de Caraibische eilanden.

In de beschrijving van de politieke gebeurtenissen in de landen van Latijnsch Amerika, na den oorlog, wordt onomwonden toegegeven, dat de communisten daar een geweldigen aanhang gekregen hebben, niet alleen bij het proletariaat, maar ook onder de intellectueelen. Als hoofdoorzaak wordt hiervoor aangegeven het groot-grondbezit, dat de basis vormt van den geheelen socialen bovenbouw en inrichting van deze landen.

We lazen hierover in de Res. bode:

In Argentinië b.v. kent men landgoederen, van 10.000 Hectaren; in Brazilië zijn nog veel grootere bedrijven. Ruim 77 procent van het totale grondbezit is in handen van de rijke landeigenaars (te zamen 135 millioen H.A.), terwijl de kleinere bedrijven slechts een oppervlakte beslaan van 40 millioen H.A.

In Chili zijn de cultuurgronden eveneens in handen van de grootgrondbezitters; de groote bedrijven d.w.z. boven de 200 H.A. beslaan 23 millioen H.A., terwijl voor de kleinbedrijven slechts 2.150.000 H.A. cultuurgrond beschikbaar is.

Ook in andere landen van Latijnsch Amerika treffen we dergelijke wantoestanden aan. Bovendien worden deze groote bedrijven niet eens nationaal en economisch beheerd, zoodat verschillende landen nog graan moeten invoeren.

Deze rijke groot grondbezitters oefenen steeds een groote invloed uit op de politiek van het land: de strijd om de macht beteekende in zeer veel gevallen een strijd tusschen twee groote grondbezitters. Dientengevolge was een sociale wetgeving in deze landen voor den oorlog zoo goed als onbekend.

Geen wonder dat de anarchistische revolutionaire en socialistische beginselen reeds voor den oorlog bij het ontevreden volk gretig ingang vonden.

Door de snelle ontwikkeling der industrie met hun slecht betaalde en weinig verzorgde arbeidersmassa groeide de ontevredenheid met den dag.

Daar bovendien het kapitaal van de spoorwegmaatschappijen, mijnen, en plantages voor het grootste deel uit het buitenland, speciaal uit Engeland en Amerika komt, kreeg de ontevredenheid nog meer het karakter van een nationale beweging tegen de buitenlandsche vreemde overheersching.

Na den oorlog zijn deze vijandige verhoudingen nog scherper geworden.

De derde Internationale van Moskou beschouwde Zuid-Amerika als het meest geschikte arbeidsveld voor de revolutionaire beweging.

Er werd dan ook reeds in 1928 door de „Profintern" (de leiding der internationale Roode Vakvereenigingen, die buitengewoon vijandelijk staan tegenover de Vakvereenigingen der Tweede Internationale) in Montevideo, de hoofdstad van Uruguay een secretariaat der Vakvereenigingen van Latijnsch Amerika opgericht, dat tot taak kreeg een systematische propaganda te voeren.

Wanneer we om de actie van deze organisaties in de verschillende landen te kunnen beoordeelen de toestanden aldaar beschouwen dan komen we tot het volgende resultaat:

In Chili bestond reeds voor den oorlog een zuiver revolutionaire stemming tengevolge van de slechte arbeidsvoorwaarden in de Salpetermijnen.

In 1909 was er in Chili een federatie van Vakvereenigingen ontstaan die er in den beginne werkelijk naar streefde om in samenwerking met de regeering verbetering te brengen in de positie der arbeiders. In 1919 echter kregen de communisten de overhand en 1921 sloot deze Federatie zich bij Moscou aan, bij de Derde Internationale: er waren toen 120.000 arbeiders in deze Federatie georganiseerd, meestal arbeiders uit de salpeter, — koper— en kolenmijnen. In 1926 verkregen de communisten bij de verkiezingen vier zetels in het Parlement en twee in den Senaat. In Augustus van dat zelfde jaar deden de revolutionairen pogingen om een groote salpetermijn te bezetten: de arbeiders richtten een soort Sovjetbestuur in totdat de regeeringstroepen de orde kwamen herstellen.

Toen Havez in 1927 Dictator van Chili werd (zijn regeering duurde vier jaar) werd er een felle campagne begonnen tegen de communisten waaronder zich veel intellectueelen bevonden.

Ruim 200 personen die als leiders der communistische beweging bekend stonden, werden gearresteerd en op een oorlogsschip naar het eenzame eiland Pascua gebracht, dat 1500 mijl van de kust ligt.

Bij de verkiezingen van October 1931 steunden de communisten de candidatuur van Hidalgo. Te voren in September 1931 hadden de communisten nog munt weten te slaan uit den opstand op de vloot, waar de matrozen ontevreden waren over de salariskorting.

Twee communisten Rojas en Gonzaley bevonden zich tijdens dezen opstand op het Admiraalschip, den opstand werd ten slotte door vliegmachines de kop ingedrukt: een der groote slagschepen werd daarbij tot zinken gebracht.

In Argentinië heeft het communisme zich buitengewoon sterk ontwikkeld. Reeds in het begin dezer eeuw waren daar de revolutionaire theoriën algemeen verbreid.

Volgens de officieele cijfers waren er in Argentinië in 1929 ongeveer 72 groote stakingen uitgebroken, waaronder 7 algemeene stakingen. Onder de dictatuur van Uriburi werd een handelsovereenkomst met Sovjet-Rusland gesloten de bekende „Jushamtorg", het geen een broeinest van communistische actie werd, zoodat de regeering gedwongen werd deze vriendschapsbanden die haar ten slotte zouden wurgen, te ontbinden.

Ook in Peru hebben de communisten veel invloed, hetgeen in tal van stakingen tot uiting komt. Nog onlangs bij de staking in de kopermijnen van Cerro de Pasco.

De Amerikaansche leden der directie moesten naar Luna vluchten. Deze gebeurtenissen verwekten in Washington groote opwinding: er werd in den Senaat geïnterpelleerd, waarbij scherpe maatregelen werden geëischt. De regeering was voornemens om een oorlogsschip te zenden. Toen nam de regeering van Peru maatregelen om de orde te herstellen.

Toen Dr. Salamanca op 6 Maart 1931 zijn ambt als president van Bolivia aanvaarde zeide hij: De communistische propaganda heeft zich in Bolivia sterk ontwikkeld. Het gevaar van deze propaganda staat in rechtstreeksche verbinding tot de ellende en de onwetendheid waarin het volk verkeert.

De regeering beschikt niet over voldoende wettelijke middelen om de samenleving tegen het communistische gevaar te beschutten. Deze leemte moet onverwijld worden aangevuld."

Men moet hierbij niet uit hog verl ezen dat in 1929 ernstige onlusten onder de Indianen waren uitgebroken.

Meer dan 100.000 Indianen waren in opstand gekomen en men vreesde dat de stad en land zou verwoest worden.

Ook in de overige landen van Zuid-Amerika kregen we dergelijke toestanden te aanschouwen.

In Paraguay deden de communisten een greep naar de macht: de regeeringstroepen konden echter nog tijdig de orde herstellen.

Uit alle deelen van Zuid-Amerika kwamen berichten van staking, opstand en onlusten.

Overal trachten de communisten de economische crisis ten eigen bate uit te buiten. Het karakter van de economische crisis wordt in deze landen natuurlijk nog verscherpt daar hun economische positie gewoonlijk slechts gebaseerd is op een beperkte voorraad grondstoffen.

Geweldig uitgestrekte provincies, millioenen menschen zijn afhankelijk van een product: suiker, rubber salpeter, koffie, bananen enz. De prijs op de wereldmarkt beslist over hun lot.

Zoo is over Zuid-Amerika een groote ramp gekomen en de communistische revolutie zal daarin geen verbetering brengen. Een gezonde sociale opbouw heeft Zuid-Amerika noodig. En dit economisch herstel wordt buitengewoon bemoeilijkt door de onrust, die er overal heerscht en die door communisten steeds wordt aan gewakkerd.

De Drijvende tentoonstelling.

In aansluiting op vroegere berichten geven wij hier de namen der deelnemende firma's.

Atomite Corporation	Infusorial earth.
Fairview Box Company	Boxes
Hicks-Chatten Engraving Co.	Engraving samples, supplies.
Long Bell Lumber Sales Corp.	Garden Furniture
Lougheed, O. J.' & Sons, Inc.	Welded saws
Portland Bolt Mfg Co.	Bolts
American Junior Airplane Co.	Airplane
Armstrong Mfg. Co.	Tools
Beall Tank & Pipe Co.	Iceless Cooler
Church Grape Juice Co.	Fruit Juice
Dant & Rusell, Inc.	Lumber Products
Darling Singer Lumber Co.	Bldg. material & lbr. product
Frostkist Ice Cream Co.	Powdered Milk.
A. S. Gile & Company	Fruit Juice
Hanley & Company	Sadles
Hirsch-Weis Mfg, Co.	Canvas Goods
Kerr-Gifford Company	Flour & Cereals
Jos. B. Knapp Lumber Co.	Box Shooks
Mountain States Honey Prod. Ass'n.	Honey
Mt. Hood soap Co.	Soap
P. & C. Hand Forged Tool Co.	Tools
Puritan Car Mfg. Co.	Cars
Schlesser Bros.	Meat
Ralph L. Smith	Lumber Products
Specialty Machy. works	Valves
Vaughan Motor Works, Inc.	Garden Tractors.
Wes E. Verd Lumber Co.	Lumber Products
Vinton Company	Doors
R. M. Wade & Co.	Implements
Western Pine Ass'n.	Lumber Products
Zoss Ladder Works	Wooden Products
Vogan Candy Company	Candy
Frost Electric Co.	Screens
Hawley Pulp & Paper Co.	Paper Products
Kerr Conserving Co.	Canned Fruits
National Tank & Pipe Co.	Tank Material
Jantzen Knitting Co.	Knit Goods
Longview Paint & Varnish Co.	Paints.

Hoogachtend,

pp CURACAO TRADING COMPANY, S. A.

J. MENGE.

Feuilleton.

Inkwartiering bij 't Kantonierke.

door **FLOR. HEUVELMANS.**

13.

— Alla, kom maar mede, vervolgde hij op een gelaten toon, zoo nederig dat hij sterk afstak tegen zijn vorigen uitroep van verbazing. Maar een ditmaal hartelijke lach van den Duitscher bracht hem weer in betere stemming, en beiden verlieten de huiskamer.

— Langs hier, de ladder op! klonk Jan's stem.

Mieke ruimde de tafel of, en zou nog eens naar de geit kijken; schuddebollend als een sukkeltje, en een kruisje na het eten slaande, sjoffelde zij naar den stal; onderweg mompelde zij:

— Hij ziet er een braaf mensch uit, en goed katholiek; maar als hij van duiven niet meer kent dan van geiten. . . . . en mede ging zij de werf over.

Het was middag half een geworden en de zon was even komen kijken: reeds dooide het wat onder hare stralen zoodat druppels water van de dakpannen vielen en een zwarte streep teekenden op den sneeuwgrond langsheen den achtermuur; maar midden op de werf schenen duizenden van diamantjes te flikkeren, en het geheel van het tuintje lag daarachter, wit doodstil; alleen een paar musschen, die uit de seringestruiken wegvlogen, deden de takjes sidderen, waarvan zilveren stof ritselend naar beneden viel.

HOOFDSTUK VI.

Nadere kennismaking.

In den namiddag was Stephan naar het dorp gegaan voor zijn dienst en rond vier uur zaten Jan en zijn zuster bij de koffietafel. Zij dronken elk een paar kommekens en aten een boterham comiteit- of oorlogsbrood; van de Duitsche a m m e n i s hadden zij ook elk een flinke snede gekregen met boter, van hun logeergast. Gewoon sedert de voedselverdeeling brood te eten dat met gist opgemaakt was vonden zij het gedeesemde Duitsche brood ietwat zuur; doch Mieke was van opinie, dat 'ne mensch in dien tijd van schaarschte niet al te kieskeurig mocht zijn, Gods oogen niet uitsteken, en dat men maar met dankbaarheid eten moest wat er te krijgen was.

Zij hadden een tijdje stilzwijgend gezeten en op het vlak van de tafel gekeken, toen Jan luidop aan 't denken ging:

— Hij kan misschien een brave jongen zijn zei hij, alsof hij een gesprek voortzette, maar 't is toch altijd 'nen Duitsch.

— 't Is jammer genoeg, zei Mieke, maar 't zou toch al te wanhopig zijn als er onder al die Duitschen niet hier en daar een brave jongen liep.

— 't Zijn deugnieten, en deugnieten blijven zij, en zij zijn allen op éénen kam geschoren . . .

— Maar hij vond toch uw soort goed, hebt ge zooeven gezegd. Kent hij iets van duiven?

— Wel, dat zou ik toch zeggen; hij heeft me allerhande dingen uiteengedaan. Ik verstond wel niet alles wat hij vertelde, maar hij kent er toch iets van, dat staat vast . . . Ik begrijp echter niet hoe een Pruis liefhebber van duiven kan zijn; om liefhebber te zijn moet men hart hebben; och ik ben suf gedacht, ik kan er geen kop aan krijgen. Hij heeft mij beloofd, een en ander aan mijn kot 1) te veranderen; en wat hij zei was goed, geloof ik, en ik meen dat hij wel gelijk zou kunnen hebben, maar ik betrouw hem toch geen haar, 't is, poiver . . . toch altijd 'nen Duitsch.

De „Burger" heeft ons daar een lastig cadeauke gedaan met dien logeergast; maar gelukkig heeft hij mij beloofd, hem spoedig elders te leggen als er eenigen uit het dorp vertrekken . . Zeg eens Mieke, zal hij hier goed kunnen slapen?

— Hij zal op een malschen kafzak liggen, en sargien heeft hij zelf medegebracht. Ik heb hem gezegd, dat hij maar moet zien, het er mee te stellen; ik kan ook niet meer geven dan ik heb, en die geeft wat hij heeft, is waard . . . .

— . . . . dat hij armoe lijdt, besloot Jan. En wat zei hij daarvan?

— 't Was hem allemaal goed, heb ik gemeend te verstaan. Hij spreekt nog al menschelijk, 't is bijna Vlaamsch.

— Ja, ik versta hem ook nog al goed, en ik denk, dat als het Duitsch is, wat hij spreekt, ik gauw die taal zou leeren; hier en daar slechts zegt hij zoo iets dat ik niet snap . . . Maar zeg eens, Mie, hij heeft me verteld, dat er te Antwerpen zoo'n groote liefhebbers waren; daar heeft hij kotten gezien, en kijkers, die gelijk kamers waren voor rijke menschen, met schabben en kastjes voor de nesten, en glas er voor, en zoo blinkend en proper als hier in 't nonnenklooster . . . ! En soort! zei hij, en soort! om van te droomen . . . . Mie, dat moet daar iets zijn! . . . Maar 't is verboden ze te laten uitvliegen, — en Jan zuchtte diep en besloot: heb dan al goe-soort, besteed dan al uwen dag en laat uw nachtrust om goe-soort te krijgen . . . Maar 'k zou die duivenkijkers van eerste klasse te Antwerpen wel eens willen zien . . . Mieke, dat moet schoon zijn.

Jan leunde met de ellebogen op tafel en zijn blik waarde rond in het halfduister, — want het was al volop aan 't schemeren. De huiskamer was enkel verlicht door het haardvuur, en als Mieke's gestalte in den lichtkrans verscheen, zag men haar bruin rimpelig gelaat omlijst door grijze lokken, die verward uit de katoenen koof keken, en haar knokkelige handen, die den moor hanteerden of met ijzer het vuur oppookten. Als zij de blaaspijp aan den mond zette om het vuur aan te blazen, na er eenigehand vollen dennespelden te hebben opgelegd, zag Jan haar grauwe kaken zwellen tusschen de linten van haar koof en haar oude oogen uit hun holten puilen. Dan dacht hij, dat zij daar met hun beidjes toch zoo eenzaam zaten in hun oude dag, die maar langzaam voortschreed in niets doen, onder dit stille dak in dit huisje, bij het thans zoo stille en vroeger zoo bedrijvige dorp; en hij zag zijn Mieke zoo oud worden tijdens dien verwenschten oorlog, die nu reeds anderhalf jaar duurde en die de rest van hun beider leven dreigde te vergallen, als er niet spoedig een einde aan kwam.

— Die smerige Pruis toch, riep hij opeens; en dan te zeggen dat wij een van die bandieten onder ons dak moeten laten slapen! 't is om de muren op te loopen van razernij!

't Was nu wel winter, en er lag sneeuw en er was nu wel niet veel te verrichten in den tuin of op het stukje land dat hij ginderachter in pacht had, maar toch scheen het Jan of de Duitscher alleen schuld hadden aan die verveling, die ze des winters, docht hem, — gewoonlijk zóó niet gewaar werden. En zijn wrok werd bitterder, en hij ging weer aan het verwenschen en dreigen, zóó hevig, dat Mieke zei:

1) Kot = Duiventil.

Wordt vervolgd.

Ter overname aangeboden tegen ieder

aannemelijk bod:

AUTOBUS No. 350

Merk „Dodge Brothers".

Te bevragen op het St. Thomascollege,

de heele Zaterdag en op schooldagen

buiten de klasuren.